

NOVA DOBA

Leto XXI.

Celje, petek 17. novembra 1939

Štev. 47

D. Kr.:

Problem obdačbe in selitev industrije

Celje, 17. novembra.

Vprašanje selitve industrije proti jugu odnosno centru države ni novo. Ta problem je aktualen, odkar je znano, da niso davčne dajatve z vsemi pripadki v vseh delih naše države enake. Neenaka obdačba pa ni samo pri industriji, ta neenakost zadeva tudi vsakega drugega davkoplačevalca. Danes hočemo na kratko razmotrivati, kakšna je razlika v obdačbi trgovca in industrijca v posameznih centrih države v primeri z obdačbo v Celju.

Vzemimo primer obdačbe trgovca iz Splita z davčno osnovo 100.000 din. Njegova obdačba je sledeča:

10% osnovni davek	10.000 din
8% dopolnilni davek	8.000 din
25% banov. doklad	2.500 din
90% občinskih doklad	9.000 din
spec. dodatek za nar. obrambo	4.140 din

Skupaj torej . . . 33.640 din

V Zagrebu plača trgovec z isto davčno osnovo davkov z dokladami letno 28.640 din. V Beogradu pa plača trgovec ob isti davčni osnovi — ker tam sploh nimajo banovinskih doklad — skupno 24.640 din.

Ko smo tako videli, kako se plačuje davek drugod, pogledajmo sedaj še na naše Celje. Pri nas plača trgovec z davčno osnovo 100.000 din naslednje davke in doklade:

10% osnovni davek	10.000 din
8% dopolnilni davek	8.000 din
55% banov. doklade	5.500 din
75% občinske doklade	7.500 din
8% doklad za Zbor. TOI	300 din
20% sreske doklade	2.000 din
spec. dodatek za nar. obrambo	4.140 din

Skupaj torej 37.940 din

Iz teh števil posnemamo, da je med tu navedenimi kraji obdačba v Celju najvišja.

Preidemo sedaj na obdačbo industrijca iz Splita z davčno osnovo 500.000 din. Ta industrijec je takole obdačen:

12% osnovni davek	60.000 din
5% dopolnilni davek	25.000 din
25% banov. doklade	15.000 din
90% občinskih doklad	54.000 din
spec. dodatek za nar. obram.	21.600 din

Skupaj torej 175.600 din

V Zagrebu plača industrijec z isto davčno osnovo davkov in doklad letno 145.800 din, v Beogradu pa 121.000 dinarjev.

Obdačba industrijca z davčno osnovo 500.000 din v Celju je pa sledeča:

12% osnovni davek	60.000 din
5% dopolnilni davek	25.000 din
55% banov. doklade	33.000 din
75% občinske doklade	45.000 din
8% dokl. za Zbor. za TOI	4.800 din
20% sreske doklade	12.000 din
spec. dodatek za nar. obram.	21.600 din

Skupaj torej 201.400 din

Pri tej sestavi vidimo, da dosega Celje rekordno višino.

Razumljivo je torej, da si industrija, ki je domicilirana v Sloveniji, skuša pomagati na ta način, da se seli proti jugu. V zadnjih dveh letih se je preselilo iz severno ležečih banovin 16 podjetij, od tega iz Slovenije 3, v južno ležeče banovine, odnosno se je naselilo 11 emigriranih podjetij v Beogradu. Nedvomno govorijo izvestni razlogi za osredotočenje nekaterih vrst industrije v centru države, ti razlogi pa niso merodajni za vse industrije. Delovanje industrije v posameznih krajih predstavlja srce gospodarskega življenja in obstojnost mnogih malih edinic one pokrajine.

Drugačen je položaj trgovca. On se s svojega dosedanega sedeža ne more preseliti v južne kraje, to je za njega

Mir je še daleč

Neuspeh belgijsko - nizozemske mirovne pobude — Rusko - finska pogajanja prekinjena — Preiskava o monakovskem atentatu — Mrtvilo na zapadni fronti

Na mirovno pobudo belgijskega kralja Leopolda in nizozemske kraljice Viljemine sta odgovorila najprej angleški kralj Jurij in predsednik francoske republike Lebrun, nato pa kancelar Hitler. Angleški kralj in predsednik francoske republike sta izjavila, da se njuni državi borita proti nasilju ter za pravičen in trajen mir, ki se more vzpostaviti le na ta način, da se popravijo krivice, ki jih je Nemčija povzročila Avstriji, Češkoslovaški in Poljski. Kancelar Hitler je sporočil, da je postala belgijsko-nizozemska mirovna pobuda zaradi stališča Anglije in Francije brezuspešna.

Rusko-finska pogajanja v Moskvi so bila te dni zopet prekinjena. Finska delegacija se je vrnila v Helsinki, ker ni

mogla sprejeti vseh ruskih zahtev. Moskvska javnost zelo napada Finsko, finski uradni krogi pa izjavljajo, da želijo sporazum z Rusijo in da so pogajanja v Moskvi prekinjena samo za nekaj časa.

Preiskava o atentatu v Monakovem je dognala, da je bila ura na peklenem stroju nemški izdelek. Kljub vsem naporom še niso mogli najti zanesljivih sledov za storilce.

Angleške, francoske in nemške pomorske in letalske edince so zopet potopile nekaj sovražnih ladij ter zaplenile več brodov nevtralnih držav. Na zapadni fronti je ostal položaj neizpremenjen. Sedaj zopet poročajo o nemških ofenzivnih pripravah za Siegfriedovo linijo.

Politika

Volitve v senat

V nedeljo so bile v Jugoslaviji volitve v senat. Povsod so bili izvoljeni vladni kandidati, ker se opozicija ni udeležila volitev. Slovenija je tako dobila štiri senatorje.

trga, iz sreza Maribor desni breg župani Crešnjevca, Rač in Zgornje Polskave, iz sreza Maribor levi breg župan Sv. Križa, iz ptujskega sreza župan Središča, iz radovljiškega sreza župana Lesc in Koroške Bele, iz slovenjegraškega sreza župan Razbora in iz šmarskega sreza župan Pristave.

Slovenska kmetijsko - delavska stranka

V nedeljo 12. t. m. je bilo v Zagrebu delegacijsko zborovanje, ki se ga je udeležilo 183 delegatov iz raznih srezov Slovenije. Zborovanja se je udeležila politična skupščina dr. Lončarja iz Ljubljane in skupina tako zvanih »Mladokmetijcev«, katerih predstavnik je g. dr. Viktor Maček, odvetnik v Ljubljani. Zborovanje je vodil predsednik pripravljalnega odbora g. Franc Jevšnik, kmetovalec iz Kozjega, ki je navajal tudi razloge, zakaj je bilo treba zborovanje sklicati v Zagreb. Za njim sta poročala g. Vladimir Kreft in g. dr. Lado Vavpetič. Delegacijskemu zboru je prisostvoval tudi podpredsednik HSS g. inž. Košutić, ki je v svojem govoru navzočim slovenskim delegatom priporočal, naj vodijo samostojno politiko in se borijo za svobodo. G. dr. Viktor Maček, odvetnik iz Ljubljane, je obravnaval program in načela nove stranke. Pri volitvah je bil izvoljen za predsednika Slovenske kmetijsko-delavske stranke g. Franc Jevšnik, kmetovalec iz Kozjega, za tajnika g. dr. Viktor Maček iz Ljubljane, v odbor pa med drugimi gg. dr. Dragotin Lončar, dr. Lado Vavpetič ter v širši odbor iz celjskega okraja gg. lekarnar Fedor Gradišnik in odvetnik Mirko Hočevar.

Pogreb za 185.000 din

Zagrebska »Nova riječ« poroča, da stane v Jugoslaviji pogreb državnika na državne stroške 185.000 din.

Kdo bo zmagal?

Znani ameriški Institut za javno mnenje, ki ga vodi dr. Galan, je razpisal pred kratkim zanimivo anketo o vprašanjih, ki povzročajo današnje konflikte v Evropi. Med drugim je bilo zastavljeno vprašanje: »Kdo bo po vašem mnenju zmagal?« Na to vprašanje so odgovorili Amerikanci v odstotkih takole: zavezniki 82, Nemčija 7, neodločeno 11 odstotkov.

Siegfriedova linija

Ze v svetovni vojni so imeli Siegfriedovo linijo, ki se je raztezala od Cateleta do La Ferrea. Središče te linije je bil Saint-Quentin. To linijo so prebile zavezniške armade v ofenzivi od 25. septembra do 14. oktobra 1918.

Nemška turistična reklama

Iz Berlina še vedno vodijo turistično reklamo v inozemstvu. V tej reklamni valijo inozemce, da bi obiskali Nemčijo,

Ceško, Moravsko in Poljsko in da bi se prišli smučat v Crni les v bližini Siegfriedove linije.

Sven Hedín

Sloviti švedski raziskovalec Azije in znani prijatelj Nemčije Sven Hedín je v zadnjem času zelo spremenil svoje mnenje o Nemčiji, nakar so v Nemčiji izsledili, da je Sven Hedín potomec — Zida Arona Izaka Hedina.

Domače vesti

— »Nova riječ« o slovenskih političnih razmerah. Zagrebška »Nova riječ«, ki jo izdaja g. Večeslav Vilder, predsednik izvršnega odbora Samostojne demokratske stranke, obravnava v svoji najnovejši številki v rubriki »Iz Slovenije« na prav zanimiv in stvaren način politične prilike pri nas.

»Nova riječ« je s svojimi poročili vzbudila mnogo zanimanja tudi v Celju in v Savinjski dolini, saj obravnava zadeve, ki se tičejo tudi našega hmeljarstva. »Nova riječ« omenja naš list v zvezi s tem, da smo hoteli priobčiti po »Novi riječi« neki članek, ki ga pa naši čitatelji v »Novi dobi« ne morejo čitati, a ga lahko čitajo v »Novi riječi«.

— Iz učiteljskih krogov smo prejeli: Službene novice so v teku leta objavljale razna napredovanja po skupinah. Mnogi pa čakajo že več mesecev na zadevne dekrete. Končno smo izvedeli, da glavna kontrola še ni izvršila svojega dela. Slednjic pa se je tudi raznesla vest, da ležijo dekreti že v Ljubljani, od koder ne morejo dalje. Ne vemo, iz kakšnih razlogov naj bi te dekrete v Ljubljani zadrževali, saj mora itak priti prvi mesec po podpisu vsak interesent na svoj račun. Če se bodo dekreti nagradili, bodo izplačila čedalje večja. Zima je pred durmi, draginja raste, vse mogoče nadloge tarejo človeka, on pa ne pride do svojih težko priborjenih pravic. Torej na dan z zaželenimi listinami, da se vsaj delno olajša bedni položaj mnogih družin!

— Družba sv. Cirila in Metoda, naša najstarejša in najpomembnejša narodna obrambna družba, pripravlja tudi letos božičnice za revno deco na naših mejah. Vsak zavezen Slovenec in vsaka Slovenka naj te dni prispeva po svojih močeh za Družbo sv. Cirila in Metoda in tako podpre njeno veliko obsejno poslanstvo.

— Pojasnjena tatvina. V zadnji številki smo poročali, da je nekdo ukradel g. Slavku Rusu, trgovskemu potniku pri juvelirju g. Antonu Lečniku v Celju, iz nekega hotela v Jurčičevi ulici v Mariboru kovčeg, v katerem je bilo mnogo ur in zlatnine v vrednosti nad 100.000 din, last g. Lečnika. Mariborski policiji je kmalu uspelo pojasniti zadevo in izslediti storilce. Tatvino je izvršil hlapec Ivan Maček iz Maribora. Zaradi sokrivde so bili poleg Mačka še aretirani mearsarski pomočnik Ivan Klavž, hlapca Anton Weiss in Janez Lazar iz Maribora ter Ivan Peklar iz Dupleka. Večino ukradenih predmetov so že našli. Nagrado v znesku 10.000 din, ki je bil razpisal g. Lečnik, bodo prejeli organi predstojništva mestne policije v Mariboru.

— Mariborski zadrugar. V Mariboru je pravkar izšla prva številka »Mariborskega zadrugarja«, mesečnika za združeno vzgojo in gospodarstvo, ki ga izdaja Nabavljalna zadruga drž. uslužbencev v Mariboru. Prva številka ima naslednjo vsebino: Našemu novemu glasilu na pot. L. Mlaker: »Kaj pa je tebe treba bilo«. A. Brandner: Naše združeno glasilo. Prof. Lojze Bizjak: Združništvo v korporativnem gospodarskem redu. M. L.: Preorientacija našega gospodarstva in javni nameščenci. Okoli boja proti draginji. Mirko Lešnik: Prve zadruge v Mariboru in okolici. Mlada zadruga greda. Za ženski svet. Zdrušne vesti.

Celje in okolica

c **Podražitev pšenice in moke.** V zadnjih dneh se je cena pšenice in moke v Vojvodini dvignila za 20 do 30 par pri kg. Zaradi tega so peki v Beogradu, Zagrebu in nekaterih drugih mestih zvišali cene kruha za pol dinarja pri kg. Slovenija je pasivna pokrajina in mora uvoziti vsako leto 7.000 do 8.000 vagonov žita in moke iz žitorodnih pokrajin. Povišanje cen pšenice in moke bo Slovenijo zelo hudo prizadelo, saj bo moralo vse prebivalstvo Slovenije zaradi tega povečanja cen plačevati za moko in kruh na leto okrog 100 milijonov dinarjev več nego doslej. Jugoslavija je agrarna država in letošnja žitna letina ni bila slaba. Zato je povešanje cen pšenice in moke v naši državi docela neutemeljeno. Nikakor ne gre, da bi izvestna skupina spekulativcev na verižniški način služila ogromne vsote na račun in škodo vsega ostalega prebivalstva. Čut za moralo in socialno pravičnost zahteva, da se pristojni činitelji takoj odločijo za neizprosno nastop proti krivcem te podražitve. Uredba o pobijanju draginje in brezvestne špekulacije je uveljavljena in jo je treba brezpogojno in povsod izvajati tudi v praksi. Socialno šibke sloje naroda — in ti so v ogromni večini — je treba v čim večji meri zaščititi. V interesu države je, da se skupina brezvestnih spekulativcev ukloni volji naroda, ki po božji in človeški pravici terja svoj vsakdanji kruh!

c **Uredite prejemke javnih in zasebnih nameščencev, delavcev in upokojenecov!** Cene življenjskih potrebščin so močno narasle. Naš delavec, nameščenec in upokojenec je že doslej komaj životari. Kako naj živi in izhaja v bodoče, kako naj preživi zimo ob istih prejemkih? To vprašanje je bilo tudi predmet razprave na seji Zbornice za TOI v Ljubljani, ki se je soglasno izrekla za nujno povešanje prejemkov nameščencem, delavcem in upokojenecem. Zveza industrijev v Ljubljani je svojim članom priporočila, da bi svojim nameščencem in delavcem glede na bistveno spremenjene pogoje življenja primerno povešali plače in mezde. Prej omenjeni sklep Zbornice za TOI v Ljubljani kaže na isto razumevanje v krogih našega trgovstva in obrtništva, kar v interesu prizadetih socialno šibkih slojev samo pozdravljamo. Ni dvoma, da bo tudi javna uprava, tako državna kakor samoupravna, vse to upoštevala ter uredila položaj svojih nameščencev in upokojenecv, kakor zahteva čut človečanske pravice. Organizacije nameščencev in upokojenecv ter organizacije delavstva pa naj nemudoma na vseh pristojnih mestih odločno posredujejo za izboljšanje prejemkov svojega članstva.

c **Kruh se je podražil tudi v Celju.** Včeraj so stopile v Celju v veljavo nove, višje cene kruha. Beli kruh se je podražil pri kg za 0.50 din, polbeli za 0.65 din, črni in rženi pa za 0.40 din.

c **Ali bo tudi ljubljansko Narodno gledališče gostovalo v Celju?** Letošnje gledališko sezono v Celju je otvorilo Narodno gledališče iz Maribora, ki je pripravilo pri nas že tri dobro uspele predstave. Ker pa je že več let zaporedoma gostovalo v Celju ljubljansko Narodno gledališče, smo bili letos nemalo začudeni, ko smo čitali, da bo odslaj gostovalo v Celju mariborsko gledališče. V neki tajinstvenosti je bila kar preko noči razveljavljena pogodba med mestno občino celjsko in upravo Narodnega gledališča v Ljubljani ter je bila namesto tega sklenjena nova pogodba z mariborskim gledališčem. Sedaj pa slišimo, da želi gostovati v Celju tudi ljubljansko Narodno gledališče in da se vršijo za ta gostovanja na pristojnem mestu že pogajanja. Izgleda torej, da bosta naše mesto in celjska gledališka publika v tej sezoni prišla vsestransko na svoj račun.

c **Uprizoritev »Neopravičene ure«.** Mariborsko Narodno gledališče bo uprizorilo v sredo 22. t. m. ob 20. v celjskem gledališču znano veseligo Sandorja Bekeffija »Neopravičena ura« v režiji g. Jožeta Koviča. Sodelovali bodo m. dr. dame Kraljeva, Zakrajškova, Savinova, Rasbergerjeva, Starčeva in Vida Kovičeva ter gg. Nakrst, Gorinšek, Verdonik, Košuta, Košič in Pavle Kovič. Predstava je za abonma. Neabonenti dobijo vstopnice v predprodaji v Slomškovi knjigarni.

c **Mariborsko Narodno gledališče** je gostovalo pretekli petek zvečer v celjskem gledališču z opereto Jare Beneša »Navihanka«. Razgibano ter s sočno in učinkovito glasbo prepletano delo je dirigiral g. Lojze Herzog. Orkester je bil eksakten in je zvenel polno. Režiser in koreograf g. Harastovič je skupno z dirigentom g. Herzogom poskrbel za zelo dostojno in vsega priznanja vredno uprizoritev. Igra je potekla živahno, s pestrimi spremembami, dobrimi karakteriziranjem likov, prijetnim humorjem in efektnimi plesnimi vložki. Pevsko in igralsko so se močno uveljavili ga. Brumen-Lubejeva (Sally) in gđ. Igljeva (Bessi) ter gg. Verdonik (Andy Doodle) in Manošeovski (Fred Kerry). Zelo posrečene like so ustvarili ga. Zamejic-Kovičeva in gđ. Starčeva ter gg. Gorinšek, Nakrst, Harastovič in Pavle Kovič. Tudi ostali igralci so dobro rešili svoje naloge. Mariborski gostje so nudili Celjanom operetni večer, ki bo ostal v najlepšem spominu. Gledališče je bilo nabito polno, mnogo je bilo tudi občinstva izven Celja. Gostje so bili deležni navdušenih aplavzov in so morali mnogo točk ponoviti.

c **O kulturi slovenskega jezika** bo predaval prof. Jakob Šolar iz St. Vida nad Ljubljano v soboto 18. t. m. ob 20. v mali dvorani Narodnega doma v Celju. Predavanje bo pod okriljem Proforskega društva v Celju. Udeležite se tega zanimivega predavanja v čim večjem številu!

c **Sestanek vseh slavistov iz Slovenije** bo v nedeljo 19. t. m. ob 10. dopoldne v zbornici drž. realne gimnazije v Celju.

Pri »Turški mački« v Gledališki ul. doma če koline

c **Zanimive spremembe pri Delavski zbornici v Celju.** V zadnji številki smo poročali, da je na novo imenovana uprava Delavske zbornice v Ljubljani odpovedala službeno razmerje svojemu pred meseci imenovanemu celjskemu dopisniku g. Jožetu Grošlju. Pred dnevi sta odstopila predsednik celjskega sveta g. Dolinar in član sveta g. Jože Gomze. Namesto g. Dolinarja je imenovala uprava Delavske zbornice g. Janka Zagarja, namesto g. Gomzeja pa g. Avgusta Sotlerja, nameščenca tvrdke Stermekei.

c **Vaja za obrambo pred napadi iz zraka.** Celjski odbor za obrambo pred zračnimi napadi je priredil v sredo dnevno vajo. Ob 13.12 so zagrmeli strelji z Miklavškega hriba, zatulile so sirene v cinkarni in Westnovi tovarni v Gaberju in zazvonili so zvonovi v celjskih cerkvah in znak, da se bližajo »sovražna letala«. Ljudje so se umaknili s trgov, cest in ulic v stanovanja, zaklonišča in druge prostore. Na določenih mestih so se kmalu zbrali člani ekip za ugotavljanje strupenih plinov in razplinjevanje, samarijani in samarijanke s plinskimi maskami in drugo reševalno osebje. Posamezne ekipe so krenile na določena mesta, kjer so opravile svoje reševalne naloge. Samarijani in samarijanke so nosili »ranjence« v ambulanco. Pri vaji so sodelovali tudi gasilci z motornimi brizgalnami. Ob 13.52 so se zopet oglašili zvonovi in sirene v znak, da je vaja končana, in mesto je na mah zopet oživel.

c **Dr. Ludovik Sinković †.** V St. Juriju ob Taboru je umrl v sredo v 49. letu starosti g. dr. Ludovik Sinković, banovinski zdravnik v Mislinju. Pokojni je bil goriški rojak. Med vojno je prišel v rusko ujetništvo, iz katerega je pozneje pobegnil in prispel končno po hudih naporih na Kitajsko, od koder se je vrnil v domovino. Pokojni je bil značajan in odločno naroden mož. Podlegel je boleznim, ki si jo je nakopal v vojnem ujetništvu. Zapušča soprogo go. Sento iz ugledne dr. Vrečkove rodbine v Celju in hčerko. Danes popoldne so ga položili na okoliškem pokopališču v Celju k zadnjemu počitku. Pokojnemu bodi ohranjen lep spomin, svojemc naše iskreno sožalje!

c **Zetev smrti.** V soboto je umrla na Cankarjevi cesti 4 v Celju v starosti 31 let kot žrtev materinstva ga. Ida Bleyerjeva, soproga gozdarja iz Luč. V Liscah pri Celju je umrla v nedeljo 53-letna posestnikova žena Alojzija Špiljakova. V celjski bolnici so umrli: 10. t. m. 73-letni občinski revež Franc Čeček iz Celja in 79-letni Blaž Drogenik, občin-

ski revež brez stalnega bivališča, v nedeljo 58-letni čevljar Rudolf Iskrač iz Ivence pri Vojniku, v torek 55-letni cinkarniški delavec Lovrenc Stefe s Slanc pri Teharju in 76-letni kočar Franc Cigale iz Potoka pri Rečici ob Savinji, v sredo pa 10-letna skladiščnikova hčerka Angela Kmetičeva iz Tržišča pri Rogaški Slatini. N. p. v m.!

c **Opozorilo delavcem in nameščencem.** Predstojništvo mestne policije v Celju opozarja vse delavce in nameščence, da čimprej zamenjajo stare delavske knjižice za nove poslovne knjižice, da ne bo ob koncu leta nepotrebnega navala.

c **Knjižnica Francoskega krožka** v Celju bo odslaj odprta ob sredah od 19. do 19.30.

c **Pripravljalni odbor Udruženja četnikov** v Celju obvešča vse, ki želijo pristopiti v našo viteško junaško organizacijo, da se prijavi pri bratu Francu Turnšku, Gregorčičeva 3-I, ali pa pri bratu Josipu Hojniku, Ipavčeva ul. 64.

c **Sejmi v celjskem srezu** so zopet dovoljeni, ker je slinavka in parkljevka ponehala. Izjema velja samo za področje celjske mestne občine, kjer so sejmi zaenkrat še prepovedani.

c **Nove službe pri mestni občini.** Mestna občina celjska je razpisala 4 mesta policijskih stražnikov in dve mesti policijskih agentov. Prosilci ne smejo biti stari nad 30 let in morajo biti neozenjeni. Mestna občina je tudi razpisala mesto nadzornika živil. Prošnje za vsa ta mesta je treba predložiti do 10. decembra predsedništvu mestne občine.

c **Samomor v bolnici.** V sredo dopoldne so pripeljali v celjsko bolnico 29-letnega kočarja Vinka Dolška iz Gradiškega dola pri Rogaški Slatini. Imel je poškodbe na glavi. Izpovedal je, da so ga v nedeljo v Zagaju pri Rogaški Slatini napadli Anton Zajko ter brata Josip in Ivan Ogrizek in ga z udarci s koli poškodovali po glavi. V bolnici je napisal nekaj poslovnih pisem in dejal nekaterim bolnikom, da bo umrl. V sredo okrog 14.30 je neopažen odšel na podstrežje bolnice, zlezal skozi lino, ki jo uporabljajo za izobešanje zastav, in se pognal v globino. Pri padcu je dobil težke poškodbe na želodcu in črevesju. Odnesli so ga takoj v bolnico, kjer pa je že ob 17.30 izdihnil. Svoje dejanje je izvršil očitno v duševni zmedenosti. Ali je to duševno zmedenost povzročila poškodba na glavi, bo dognala obdukcija. Zadevo so takoj javili državnemu tožilstvu, ki je uvedlo preiskavo.

c **Uspela racija.** Celjska policija je ob sodelovanju orožništva izvedla v noči od četrta na petek veliko racijo v raznih privatnih stanovanjih, gostilnah in skri-vališčih ter izsledila in aretirala nad 40 moških in žensk. Nekateri aretiranci bodo oddani zaradi raznih grehov sodišču, nekatere ženske pa bodo morale v bolnico. Aretili so tudi več krošnjarjev, ki so brez dovoljenja prodajali manufakturno blago.

c **Pravoslavna cerkvena svečanost.** V soboto ob 14:55 je prispel zagrebški mitropolit g. Dositej z brzim vlakom iz Zagreba v Celje. Na kolodvoru so ga pozdravili zastopniki pravoslavne, starokatoliške in evangelijske cerkvene občine, vojaških in civilnih oblastev, uradov in šol ter večje število občinstva. V nedeljo dopoldne je služil mitropolit g. Dositej v pravoslavni cerkvi sv. Save svečano liturgijo, pri kateri je pel znani ruski cerkveni zbor iz Zagreba. Med liturgijo je mitropolit g. Dositej prevedel svečenika g. Ilijo Bulovana v čin protojereja in spregovoril ob tej priliki lepe prigodne besede. Iznasel in pohvalil je dosedanje 25 letno delo g. Bulovana kot svečenika, dolgoletnega kateheta, kulturno prosvetnega delavca, moža in očeta ter poudaril, da 25 let javnega udejstvovanja zadostuje, da se vidi in oceni vrednost vsakogar. Gosp. Bulovan se je s svojim delom izkazal v vsakem pogledu dostojnega, da prejme visoko cerkveno odlikovanje, zato mu ga on podeljuje s priznanjem in radostjo z božjim in arhipastirskim blagoslovom v prepričanju, da bo nadaljeval svoje delo kakor doslej. Na koncu svojega govora je mitropolit g. Dositej čestital g. Bulovanu k napredovanju. Gosp. Bulovan se je pristrčno zahvalil in v lepem govoru orisal težo in delikatnost svečeniškega poklica in službe. Naglasil je, da je bil kompas njegovega življenja in dela svetosavski program: Služiti Bogu in svojemu rodu — sodelovati pri vsem, kar vodi k

Kino METROPOL Celje

Danes 17. novembra film z največjo tragedijno našega časa

KATHARINO HEPBURN

UPORNICA

18. do 21. novembra prvi film s slovenskimi napisi

NA OKRAJNEM SODIŠČU

Sijajna veseligo iz dunajskega predmestja, pri kateri se boste nasmejali do solz.

V glav. vlogah najboljši komiki:

Hani Mojer Ida Wüst Lucie English

slavi božji in dobru naroda. Izrazil je veselje, da je to delo našlo priznanje in da je prejel napredovanje ravno iz rok g. metropolita Dositeja, ki je znan kot neustrašen in odločen borec za najsvetejše pravice našega naroda. Ob zaključku se je g. Bulovan zahvalil vsem za sodelovanje in obljubil, da bo tudi v bodoče hodil po poti, ki ga je vodila doslej. Svečanosti so prisostvovali zastopniki vojaških in civilnih oblastev, uradov in šol, četniki ter mnogo drugih pravoslavni in katoliških vernikov. Po službi božji je bilo skupno kosilo v hotelu »Union«. Ob 15. je visoki gost s svojim spremstvom po prisrčnem slovesu zapustil Celje. Protojereju g. Bulovanu iskreno čestitamo k imenovanju!

c **Ljudsko vseučilišče v Celju.** Pedagoška predavanja se bodo nadaljevala v ponedeljek, torek in sredo. Vrtni red se je malo izpremenil zaradi nepredvidenih ovir. V ponedeljek 20. t. m. ob 20. bo predaval prof. dr. Franc Zgeč o temi »Nekaj problemov izvenšolske vzgoje«. V torek 21. t. m. prof. Anica Cernejeva o temi »Kako vzgajamo deklice za življenje?«. V sredo 22. t. m. bo predaval učitelj Miloš Ledinek o temi »Razumevajmo mladostnika in pomagajmo mu.« Ponovno vabimo občinstvo, da se udeleži v čim večjem številu teh poljudnih predavanj. — Odbor.

c **Kaj bo z avtomatsko telefonsko centralo v Celju?** Ze pred več meseci je izšla uredba poštne ministristva o investicijskem programu, ki naj bi omogočil izboljšanje telefonskih naprav po naši državi. Vsota 115 milijonov dinarjev je bila v ta namen določena in tudi Celje je prišlo na vrsto na desetem mestu, dasi so celjske telefonske razmere postale tako nevdružne, da bodo vsi naročniki telefona primorani telefon odpovedati, ker o normalni službi telefona v Celju sploh ni več govora.

c **V odboru za pobijanje draginje in brezvestne špekulacije v Celju** so naslednji gg.: predsednik odbora župan dr. Alojzij Voršič kot predstavnik upravnega oblastva, člani: sodnik upravnega sodišča dr. Stanko Masič kot zastopnik potrošnikov, njegov namestnik trgovski nameščenec in član mestnega sveta Rudolf Pibrovč, višji upravitelj v p. ter tajnik Združenja trgovcev in Društva hišnih posestnikov Jakob Blažon kot predstavnik stanovaljskih najemnikov, njegov namestnik davčni upravitelj v p. Robert Stepic, trgovec Anton Fazarinc kot predstavnik trgovcev, njegov namestnik trgovec Franc Dobovičnik, juvelir in urar Anton Lečnik kot predstavnik proizvajalcev, njegov namestnik mersarski mojster Matija Esih, tovarniški delavec Ludvik Kranjc kot predstavnik potrošnikov, njegov namestnik cinkarniški delavec Martin Plankar, pekovski mojster Rudolf Mlaker kot predstavnik obrtnikov, njegov namestnik hotelir Jurij Šanc kot predstavnik gostilničarjev.

c **Delovni trg.** Pri celjski borzi dela sta bila 10. t. m. v evidenci 302 brezposelna (201 moški in 101 ženska) nasproti 267 (168 moškim in 99 ženskam) dne 31. oktobra.

c **Velik požar v Trnovljah.** V ponedeljek okrog 19.30 je zažarelo nebo nad Trnovljami pri Celju. Mogočen ognjen sij je bil viden daleč po celjski okolici in Savinjski dolini. Vnel se je listnjak posestnice Kožuhove v Trnovljah sredi vasi. Ogenj se je hitro razširil na vse gospodarsko poslopje trgovca in gostilničarja Fazarinca. Na kraj požara, kjer se je zbrala ogromna množica ljudi, so prispeli gasilci iz Trnovelj, Gaberja, Celja, z Babnega in iz

Škofje vasi. Iz gorečih poslopj so spravili živino ter nekaj poljedelskih strojev in voz. Gorečih tih poslopj ni bilo več mogoče rešiti. Pogorela so do tal. Gasilcem je po hudih naporih uspelo obvarovati sosedna poslopja. Opolnoči je bil veliki požar pogašen. V obeh gospodarskih poslopjih in kozolcu so tudi zgorele velike zaloge žita, sena in slame. Sreča je bila, da v času požara ni pihal veter, ker bi se bil v tem primeru ogenj razširil na vso vas in povzročil veliko katastrofo. Požar je povzročil okrog 300.000 din škode, ki pa je le delno krita z zavarovalnino. Izgleda, da je bil ogenj podtaknjen. Orožništvo je takoj uvedlo preiskavo, da točno ugotovi vzrok požara.

c Na svojo izvoljenko je streljal. V soboto je prispela 23-letna, pri tvrdki »Volta« v Ljubljani zaposlena delavka Ida Šimenkova v Celje, da obišče svoje starše, ki stanujejo na Krekovi cesti 16 v Celju. Ko je šla okrog 22.30 proti domu in prišla že do konca drevoreda na Glaziji, je skočil izza drevesa neki možič, ki si je zakrival lice z robcem, in ustrelil s samokresom proti Šimenkovi. K sreči se je Šimenkova v tem trenutku nekoliko okrenila, zaradi česar jo je krogla samo oplazila po hrbtu. Krogla je obtičala dekletu pod kožo. Napadalec je po dejanju pobegnil proti mestu. Ranjenko so spravili reševalci v bližnjo bolnico. Njena poškodba k sreči ni nevarna. Še ponoči so artilirali dekletove ljubimca Stanka Miliča, ki je osumljen, da je streljal na Šimenkovo iz ljubosumnosti. Milič je že prej grozil Šimenkovi, da jo bo ustrelil.

c Smrten padec po stopnicah. V soboto zjutraj je postal 51-letni kovaški mojster Ignac Pristovnik na Sp. Hudičji 80 pri Celju žrtev tragične nesreče. Ko se je vrnil Pristovnik okrog treh domov, mu je na stopnicah spodrsnilo. Padel je tako nesrečno, da mu je počila lobanja. Njegov oče, sin in pomočnik so ga nezavestnega prenesli v njegovo sobo, kjer je kmalu prišel k zavesti. Ko je pozneje zaspal, so se domači nič hudega sluteč odstranili. Zjutraj pa so našli Pristovnika mrtvega v postelji. Pristovnikova žena je težko bolna in se že nekaj časa zdravi v celjski bolnici.

c Kobila ga je usmrtila. V Vonarju pri Pristavi v šmarskem srezu je 9. t. m. kobila brnila 28-letnega sina posestnice Miho Bevcerja v trebuh in mu prizadejala težke notranje poškodbe. Bevcerja so prepeljali v celjsko bolnico, kjer je 10. t. m. podlegel poškodbam.

c Hišni posestniki in odmera zgradarine. Društvo hišnih posestnikov za Celje in celjski srez sporoča, da je poziv za vložitev davčnih napovedi za odmero zgradarine za davčno leto 1940. izšel in da se morajo davčne napovedi vlagati pri davčni upravi od 1. do 30. t. m. Za vse hišne posestnike, ki so člani društva, bodo v društveni pisarni v Razlagovi ulici 8 izgotavljali brezplačno davčne napovedi od 20. do vstetega 25. t. m. Tudi ostali posestniki se lahko zgledajo v tem času v pisarni, če pristopijo in plačajo članarino za l. 1939. K napovedi je treba po možnosti prineseti s seboj kopijo zadnje napovedi, katastrski list, zadnji plačilni nalog za gostaščino in kanališčino ter

knjižico za vodarino, ker bo le na ta način mogoče pravilno izpolniti napoved. Tudi tiskovino za napoved mora vsakdo sam prinesiti, ker jih v pisarni ni na razpolago.

c Šoferski izpiti za kandidate iz celjskega, gornjegrajskega, konjiškega in šmarskega sreza bodo v sredo 22. t. m. ob 8. zjutraj na sreskem načelstvu v Celju. Kandidati naj dostavijo zadevne prošnje čimprej sreskemu načelstvu v Celju.

c Miklavžev obisk na domovih bo tudi letos izvršila prostovoljna gasilska četa v Celju. Naročila se sprejemajo najpozneje do 3. decembra v Gasilskem domu na dvorišču mestnega poglavarstva. Miklavž bo obiskal domove le ob povoljenem številu naročnikov.

c Iz Legije koroških borcev. Glavni odbor Legije sporoča svojemu članstvu, naj prijav (prošenj) za podelitev spominske kolajne in overjenih prepisov vojaških dokumentov za enkrat še ne vliaga in ne taksira. Vsakdo naj počaka, da prejme predpisani obrazec prijave od svoje krajevne organizacije, člani izven krajevnih organizacij pa direktno od glavnega odbora. Vsa potrebna navodila in pojasnila bodo obrazcu prijave priložena. — Vse še neorganizirane koroške borce opozarjamo, da bomo posredovali in dajali navodila izključno organiziranim članom. Če se želi še kdo včlaniti, naj stori to najkasneje do 15. decembra 1939. Za uspešnost prijav po tem terminu Legija ne prevzame nobenega jamstva. Po prejemu in popolnitvi obrazca naj oddajo člani krajevnih organizacij prijavo svoji krajevni organizaciji, ki jih bo predložila skupno glavnemu odboru v Ljubljani. Člani, včlanjeni direktno pri glavnem odboru v Ljubljani, torej oni izven območja obstoječih krajevnih organizacij, pa naj predložijo omenjene prijave direktno glavnemu odboru. Vse prijave morajo prispeti glavnemu odboru vsekakor do 1. januarja 1940.

c Zdravniško dežurno službo za člane OUZD bo imel v nedeljo 19. t. m. zdravnik dr. Josip Cerin v Prešernovi ulici.

Iz občinstva

Draginja narašča

Vsak dan prinese kaj novega, posebno zadnje dni slišimo, da se je to in ono podražilo. Gospodinje begajo iz trgovine v drugo trgovino in si nabavljajo prekomerno razna živila in tudi manufakturo. Mnjenja smo, da tako beganje le še pospešuje dviganje cen! Ali bi ne bilo umestno, da se napravi takemu početju konec? Saj smo v agrarni državi, zaradi česar ni pravega povoda, da se najbednejšim slojem izmika izpred ust to, kar jim je najdražje in najpotrebnejše za življenje! Cudimo se raznim špekulantom, odkod jim naenkrat denar, s katerim si nabavljajo to in ono! Tako početje povzroča hudo kri in vodi do čedalje globljega razmišljanja. —p.

Glas iz Lisc

Bivši letoviščar iz Lisc nam piše: Lisce so del velikega Celja ali bolj rečeno bivališče meščanov drugega reda, ki mu občina posveča vse premalo pozornosti. Kadar Savinja naraste, je

skromna cesta od Seidlovega studenca do Luhnovega posestva pod vodo. Moderni tehniki se še ni posrečilo dvigniti ta del ceste za pol metra, s čimer bi bilo konec nevšečnosti. V nedeljo 5. t. m. ob poplavi so imeli otroci silno zabavo: Po cesti, kjer poleti avtomobili osvežujejo domačine in letoviščarje z oblaki prahu, so se vozili s čolni in prekipevali veselja v prepričanju, da jim v ponedeljek ne bo treba v šolo. Stražnik je v tem delu velikega Celja dokaj redka prikazen in kolesarji lahko ponoči brez luči in zvonca nadlegujejo pešce. O vodu in kanalizaciji ter izsušenju močvirja in legla komarjev ob cesti pa sploh ne govorimo, saj je to menda pesem daljne bodočnosti.

Uredite cesto!

Odcetek ceste od Grenadirjeve brvi do prvega železniškega viadukta so ob zadnji poplavi, ko je bila cesta pri drugem železniškem mostu pod vodo, močno uporabljali za vozovni promet in so jo docela razvozili. Na tej cesti, ki jo tudi sicer močno uporabljajo za promet z vozili, so v četrtek nasuli nekaj gramoza. Prizadeti prebivalci pa prosimo, da bi to cesto uredili temeljiteje, ker stroški gotovo ne bodo visoki. —o—

Gospodarstvo

= Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani je na svoji zadnji seji ponovno ugotovila, da je Slovenija pri javnih delih silno zapostavljena. Krediti za gramoz so bili zmanjšani za polovico, tako da ceste vedno bolj propadajo. V zadnjih štirih letih, ko je baje vse tako dobro in pravično, so bila v naši državi izvršena javna dela v vrednosti 1412 milijonov dinarjev, od tega je pa odpadlo na Slovenijo le 56 milijonov dinarjev ali 2.6%. Po številu prebivalstva bi nam šlo 8%, po davčni moči pa celo 14%.

= Proizvodnja sladkorja v naši državi. Tudi letošnja proizvodnja sladkorja v naši državi ne zadovoljuje, saj bo za 2.500 vagonov manjša nego so splošno pričakovali. Čeprav je bilo okrog 80.000 oralov zemlje zasajene s sladkorno repo, kar bi normalno moglo dati 12.000 vagonov sladkorja, bo sladkorja pridelanega doma le okrog 10.000 vagonov, ker je pridelek sladkorne repe vsled velike suše konec julija in v začetku avgusta za 20% zaostal za pričakovanim donosom. Letos smo morali v juliju in avgusta zaostal za 20% za pričakovanim v bodočem letu ga bomo sicer imeli doma dovolj, ne bo pa mogoče ustvariti one rezerve 3.000 vagonov sladkorja, kakor je bilo v programu našega narodnega gospodarstva.

Sokolstvo

Petdesetletnica Celjskega Sokola

Sokolsko društvo Celje-matica bo praznovalo prihodnje leto svojo petdesetletnico. Glavni zletni dan bo bržkone 30. junija 1940. Jubilej ni važen samo za celjsko župo, temveč za vso dravsko banovino.

Celjski Sokol je takoj v začetku svojega obstoja širil narodno zavest v Ce-

Varujte svoje zdravje s tem, da skrbite za

redno stolico.

Jemljite dnevno po jedi 1 do 3 Leo-pilule, ki vam pomagajo do lahkega in prijetnega odvajanja.

Oglas reg. pod Sp. br. 969 od 28. X. 1938

Leo-pilule

lju in po vsej prostrani okolici, ki je bila takrat pod silnim nemškimi pritiskom. Dal je lepo število vaditeljev, ki so obiskovali posamezne večje kraje ali se celo v njih naselili, da so ustanovili sokolsko društvo. Ni menda društva v celjski sokolski župi, ki bi ne bilo deležno njegove podpore. Mnogim društvom bi brez Celjskega Sokola ustanovitve sploh ne bila mogoča. Vedeti je treba, da vse do leta 1903., če izvenzemo Mozirje, ni bilo na vsem bivšem Stajerskem niti ene sokolske edinice. Sele to leto sta se ustanovili sokolski postojanki v Ljutomeru in Zalcu, slednja kot odsek Celjskega Sokola. Zadnja večja sokolska manifestacija v Celju je bila leta 1910., ko je bivša Slovenska sokolska zveza priredila svoj zlet v Gaberju pri Celju ob priliki otvoritve Sokolskega doma v Gaberju. Ta čas ni tako daleč za nami, da bi se ga naši bratje in sestre ne spominjali, da bi se ne spominjali vseh bojev, ki so jih morali takrat udeleženci proslave preživeti. Starejši bratje pa se bodo spominjali tudi razvitja prapora Celjskega Sokola, ki je bilo obenem s otvoritvijo Narodnega doma leta 1897., ko so pridrveli nemški in renegatski zagrizenci iz vseh mogočih krajev, da uprizorijo napade na udeležence.

Savezno načelnštvo je odobrilo, da bo leta 1940. v Celju medžupni zlet, obvezen tudi za sosedne župe. Celjski Sokol upravičeno pričakuje, da bodo vsa bratska društva usmerila soje delo na priprave za ta zlet, ki naj služi obenem tudi kot nekaka poskušnja za vsesokolski zlet v Beogradu.

x Sokolska proslava praznika narodnega zedinjenja v Celju. Sokolstvo si je osvojilo 1. december za svoj praznik in ga proslavlja že vrsto let. Sokolska društvo Celje-matica bo priredilo v četrtek 30. t. m. ob 20. v Mestnem gledališču v Celju slavnostno akademijo, ki bo obsegala 12 ali 13 točk. Drugi dan bo ob 11. proslava v društveni telovadnici in obenem zaobljuba novega članstva. Pri obeh prireditvah bo sodeloval društveni orkester. Brate in sestre vabimo, da polnoštevilno posetijo akademijo in da se vsi brez izjeme udeležijo tudi dopoldanske proslave. Obakrat v kroju, kdor ga ima. To je naša skupna manifestacija, pri kateri ne sme nihče manjkati. Naše članstvo se je doslej ob takih prilikah pokazalo disciplinirano, tembolj pričakujemo to od njega letos, ko vstopa Sokolsko društvo Celje-matica v 50. leto svojega obstoja. Posebnih vabil, izvzemši letos na novo pristoplim članom in članicam, društvo ne bo pošil-

Od Šmaria do Rogaške Slatine

(Dalje.)

Tako dospemo v Podplat, kjer se zopet križajo ceste: ena gre mimo cerkve sv. Rozalije in Gabernika na Pečice, kjer se združijo z ono iz Lemberga in vodi nato v Poljčane.

Cerkve sv. Rozalije je le preostanek nekdanje, že leta 1545. omenjene cerkve sv. Marije Magdalene, ki so jo podrli l. 1861. in prizidali h kapeli sv. Rozalije sedanjo cerkev z osmerokotnim zvonikom, oltar pa prenesli iz opuščene samostanske cerkve sv. Alojzija v Marboru (Jutro, 6. VII. 1935). To cerkev je še posvetil tri dni pred svojo smrtjo škof Slomšek.

Skozi Gabernik je vodila rimska cesta iz Celja v Poljčane; pri slatinskem izviku »Rimski vrelce« so našli rimske predmete.

Iz Podplata, čigar ime je treba tolmačiti čisto pokrajinsko, ker leži kraj resnično pod Platom, kakor se imenuje pokrajina na hribu nad njim, pelje cesta v Kostivnico, ime, ki je nastalo iz la-

tinskega castrum — tabor. Najprej pridemo do slatinskih vrelcev, ki vsebujejo nenavadno mnogo joda, sedaj v lasti rodbine Kupnik, nato šele do prave Kostivnice. Na vrhu griča stoji cerkev sv. Marije Poljske (ker so prinesli baje milostno podobo iz Censtohove na Poljskem). Zupna cerkev je bila zgrajena v letih 1752—66. v baročnem slogu, na kar so prenesli sem l. 1768. sedež župnije od Sv. Lenarta. (Dr. Merhar: Kostivnica, Plan. Vest. 1936.)

Naselje samo je tik pod Bočem, na čigar spodnjem delu imajo sloveče vinograde v Drevniku in kjer žgejo tudi apno. Cerkev sv. Lenarta stoji ob stari poti za pešce in jezdece, katerim je sv. Lenart patron. Cerkev je bila zgrajena v drugi polovici 12. stoletja, v 15. stoletju pa so romarsko cerkev gotizirali. Ker pa so povodnji cerkev vedno ogražale, so prestavili župnijo v novo cerkev v Kostivnico.

Podružna cerkev sv. Margarete nad Glazuto je bila domnevno zgrajena v 15. stoletju, prvič se omenja l. 1545. Zakristija je pri tej cerkvi v pritličju zvonika.

Iz Kostivnice vodi tudi najugodnejša pot na Boč.

Oddih si bomo privoščili v prijazni dolinici, kjer zagledamo gotsko cerkvico sv. Miklavža, ki so jo postavili med l. 1301. in 1456. Celjski grofje. Poleg cerkvice je planinska postojanka Slovenskega planinskega društva.

Od Sv. Miklavža naprej se pa strmina na Boč šele prične, vendar ni nikjer nevarna in jo seveda s trudom vsakdo premore. Za napor ga pa oškoduje razgled, ko se povzpne na razgledni stolp na vrhu Boča in je točno 1000 m nad morsko gladino. Pod njim valovijo hribi in hribočki, po dolinah tečejo potoki in se vijejo ceste in železnice in se rdečijo kraji...

Vendar je Boč tajinstvena gora: krajem v okolici napoveduje s svojo oblačno kapo slabo vreme in v vznožju svojem ima slatinske vrelce v Gaberniku in Kostivnici. Davno so se že zanimali, kaj vse se še skriva v gori pod njenimi pečnami, saj priteka iz nje zdravilna voda, torej mora biti v njej kar jezero take vode.

Pod Bočem so nekatera imena, ki jih čitamo v povesti o sv. Gralu iz epa

Parsival, ki ga je spesnil W. v. Eschenbach (+ 1220):

Uz Zilje ich vürde den Rohas reit,
dri montage ich da vil gestreit:
mich duhte, ich hete da wol gestriten,
dar nach ich schierest kom geriten
in die witen Gaudine...
die selbe stat liget alda,
da die Greian in die Tra
mit golde ein wasser rinnet.

Ni nobenega dvoma, da so ta imena Zilje = Celje, Rohas = Rogatec, Gaudin = Hajdina, Greian = Grajena, Tra = Drava, čeprav bi ostalih krajevnih imen ne lokalizirali pri nas. (Prim. Zunkovič, Staroslovan 1914, Kelemina, CZN. 1933 str. 115. in Rükschl, Untersteirerisches aus dem Mittelalter, Südsteiermark 1925).

Da obdržimo svojo smer, gremo vendar iz Podplata na desno; med gozdnim zelenjem nas pozdravlja cerkvica sv. Mohorja na Rodnah, nekako iz leta 1500. Mi pa se ne damo več motiti in kre-nemo naravnost v Rogaško Slatino.

(Dalje prih.)

ljalo. Vsakdo se mora zavedati svojih dolžnosti napram sebi in društvu. Za okoliško občinstvo bo akademija ponovljena v nedeljo 3. decembra ob 16.

x **Idejni tečaj Sokolskega društva Celja-matice.** V četrtek 23. t. m. ob 20. bo v zborovalnici Sokolskega društva Celja-matice v mestni osnovni šoli tečaj, obvezen za vse letos na novo pristoplo članstvo. Društveni prosvetar bo v osnovnih točkah seznanil brate in sestre z ideologijo, zgodovino in organizacijo sokolstva. Novo članstvo, ki bo 1. decembra polagalo predpisano zaobljubo, je dolžno, da se odzove pozivu ki ga bo prejelo po pošti. Od bratov in sester, ki so se prostovoljno prijavili v društvo in s tem prevzeli ne le pravic, temveč tudi vse dolžnosti, ki jih nalaga sokolska organizacija, pričakujemo, da se bodo točno odzvali.

x **Zbor društvenih in četnih prosvetarjev celjske sokolske župe** bo v nedeljo 19. t. m. ob pol 9. dopoldne v Narodnem domu v Celju. Na dnevnem redu je poročilo župnega prosvetarja br. Pahorja o sokolskem delu v sedanji dobi, o sokolski Petrovi petletki bo poročal br. Tone Zorko iz Vojnika, sledila bo razprava o poročilu župnega prosvetnega odbora, nato bo volitev župnega prosvetarja, končno pa bo obravnavan še delovni načrt in bodo stavljeni razni predlogi.

x **70-letnica uvedbe ženske telovadbe v sokolstvu.** Prihodnji teden, 21. novembra, bo minilo 70 let, odkar se je na pobudo dr. M. Tyrša osnoval prvi ženski telovadni oddelek v Pragi. Za prvo starostko je bila izvoljena sestra Zofija Podlipska, prva prednjakinja je bila s. Klementa Hanuševa. Sestre načelnice in vaditeljice naj pred svojimi vrstami opozorijo sestre telovadke na ta jubilej in če morejo, naj povejo tudi kaj prigradnega o razvoju ženske telovadbe v našem sokolstvu.

x **Sokolstvo na Češkem.** V zveznem glasilu »Sokolsky Vestnik« je objavljen poziv češke sokolske zveze, ki priporoča nakup srečk velike loterije, katere čisti dobiček je namenjen pripravi čeških borcev za olimpijske igre 1. 1940. Vrednost dobitkov znaša 500.000 kron. Zrebanje bo 7. decembra.

x **Taborjenje.** Na Češkem je že mnogo let razvito taborjenje. O njegovem obsegu nam najboljšo zgovorno priča Sokolsko društvo I v Moravski Ostravi, ki je čez poletje priredilo samostojno tabor-

jenje. Taborili so ob idiličnem potoku v gorski dolinici v Ostravi (560 m) v osrčju beskiških gozdov. Postavili so 18 šotorov za 70 oseb. Teren je bil posrečeno izbran, omogočal je vežbe v vseh panogah telesne vzgoje. Najprej je taborilo 54 naraščajnikov, zamenjalo jih je 26 dijakov in 26 naraščajnikov, sledilo je 37 naraščajnic. Priredili so izlete na Liso goro, na samotni Beskid in na Smrk. Naraščajnicam bi morali slediti še člani, toda zaradi nepričakovanih zaprek so taborjenje 27. avgusta ukinili. Udeleženci so s svojimi vodniki in vodnicami skrbeli za prireditve, ki jih je obiskalo tudi številno prebivalstvo iz okolice. Medsebojna vez je bila tako čvrsta, da so se prebivalci ter tečajniki in tečajnice po končanem taborjenju težko ločili drug od drugega.

Sport

* **Dve podsavezni prvenstveni tekmi.** V nedeljo 19. t. m. ob 14.30 se bo pričela na igrišču pri »Skalni kleti« v Celju podsavezna prvenstvena tekma med celjskimi Atletiki in trboveljskim Amaterjem. Srečanje bo gotovo zelo živahno in zanimivo. V nedeljo bo gostovala enajstorica SK Celja v Hrastniku in se pomerila v podsavezni prvenstveni tekmi s SK Hrastnikom.

* **Zmaga madžarske nogometne reprezentance.** V nedeljo je gostovala madžarska nogometna reprezentanca v Beogradu in premagala jugoslovensko reprezentanco, v kateri so bili sami beograjski igralci, z 2:0 (1:0). Naša reprezentanca je igrala šibko in so Madžari zaslužno zmagali.

* **V hrvatsko slovenski nogometni ligi** so v nedeljo v Zagrebu nadaljevali pred kratkim prekinjeno prvenstveno tekmo med zagrebškim Gradjanskim in splitskim Hajdukom. Gradjanski je zmagal s 6:0 (3:0). Drugih ligaških tekem v nedeljo ni bilo.

* **Na področju LNP** je Mars v nedeljo v Ljubljani v tekmi za pokal LNP premagal Svobodo s 3:2 (2:0). Pokalna tekma med Muro in Mariborom, ki bi jo bili morali igrati v Murski Soboti, je bila preložena. V prijateljski tekmi v korist podsavezne blagajne je moštvo SK Celja na celjski Glaziji premagalo enajstorico SK Jugoslavije s 6:2 (3:0), v Mariboru pa je varaždinska Slavija v prijateljski tekmi premagala Železničarja z 2:1 (1:1).

ke in zdravnike, se pogaja banovina že nekaj časa za nakup stanovanjske vile orožniškega komandirja v p. g. Pukla in zraven ležečega travnika veleposestnika inž. Ježovnika.

Šv. Peter v Sav. dol.

Št V Zalogu je gorelo. V Zalogu pri Šv. Petru v Savinjski dolini se je v ponedeljek zjutraj vnelo gospodarsko poslopje posestnika Ivana Ledinka. Plameni so tako hitro objeli vse poslopje, da so jedva rešili iz gorečega poslopja živino in stroje. Gospodarsko poslopje je zgorelo do tal. Škoda znaša okrog 35.000 din. Vzrok požara ni znan.

Šmartno ob Paki Nizkotne metode

Šmartno ob Paki, 17. novembra.

Lepega poletnega večera je prišel neki gospod iz Smartnega, znan po svoji politični karieri širom Slovenije, zlasti pa v gorajegrajskem srezu, k neki tukajšnji gospe ter jo poprosil za važen, nujen in tajen razgovor. Gospa, ki je gospoda dobro poznala, ga je seveda takoj sprejela.

Ker pa ni nobena stvar tako skrita, da bi ne postala kdaj očita, smo izvedeli tudi vsebino tega razgovora. Omenjeni gospod je namreč sporočil gospe, da potrebuje njen zet takoj 50.000 din za pokritje nekega deficita v blagajni. Gospa se je seveda zelo prestrašila. Ko se je malo umirila, je vprašala: »Kje pa naj vzamem toliko gotovine?« Gospod ji je odgovoril, da bo preskrbel gotovino, pač pa mora gospa jamčiti za posojilo z vsem svojim premoženjem. Gospa se je nekaj časa temu upirala. Gospod ji je razložil, da bo dejanski dolžnik njen zet, ki bo dolg odplačeval v primernih rednih mesečnih obrokih, ona pa bo samo varuhinja tega dolga. Pripomnil je, da je zetova eksistenca v nevarnosti. Da reši zeta in njegovo rodbino, je gospa podpisala zadolžnico.

Zet je istega političnega prepričanja kakor omenjeni gospod iz Smartnega, gospa in njena rodbina pa nasprotnega prepričanja. To izvestnim ljudem očitno ni ugajalo, zato so zadolžnico po podpisu varuhinje takole izpolnili: Varuhinja ne jamči samo za dolg, temveč tudi za obveznost obročnega amortiziranja dolga po dolžniku. To je tudi vključeno pri sodišču. Varuhinja se je zaradi nepoznanja denarno pravnih zadev ujela v past, kar so gospodje takoj izkoristili. Zet je menda zavoljo njihovih interesov ustavil izpolnjevanje obveznosti, zaradi česar je bila njegova tašča izročena na milost in nemilost upnikom. Ti so se takoj poslužili svojih pravic in začeli pritiskati na gospo. Sli so celo tako daleč, da so razodeli svoj glavni cilj: da bi se za bagatelno ceno polastili premoženja omenjene gospe. Potem pa bi triumfirali, češ da so s svojo prakso zopet pregnali enega »liberalca«.

Kolikor nam je znano, pa je ta oreh pretrd in ga ne bodo zlahka zdrobili. Ker je gospa gospodarsko zelo čvrsta, bo treba pač drugega orožja. Ni izključeno, da se bo gospa rajši sama umaknila in to prostovoljno po starem pregovoru: »Pametni popusti, osel pa v blato zleti.« Imela bo zavest, da je omenjeno gospodo moralno nadvladala. V tem primeru bi se umaknila v kraj, kjer je več človekoljubja in kjer prebivajo ljudje s širšim duševnim obzorjem ter ne smatrajo materialističnega egoizma za svoj življenjski cilj.

Značilno je, da se poslužujejo gospodje za dosego svojega cilja tako nizkotnih sredstev. Gorje pa, če bi kdo iz naših vrst pokazal komu samo kriv prst! Takoj bi padel po ocenjevanju izvestnih gospodov pod moralni nivo levega razbojnika.

Šm **Kako se nam godi.** V začetku tega leta je zaprosil neki tukajšnji občan in posestnik za dovoljenje za gradnjo viničarije v vinogradu. Nekaj mesecev po vložitvi prošnje je bil komisijski ogled na kraju samem. Komisije so se udeležili tudi sosedje, da stavijo svoje predloge in pripombe. Vsi prisotni so soglasno odobrili gradnjo te stavbe po predloženem načrtu. Komisijski zapisnik je napisal sam g. župan na kraju samem in so ga podpisali tudi vsi prisotni. Prosilec je bil seveda trdno prepričan, da bo dobil zadevno gradbeno dovoljenje, kakor predvideva zakon, zlasti ker ni bi-

Vse šolske potreščine, nalivna peresa in vse v pisarni potrebni predmeti poceni in v veliki izbiri pri tvrdki **Karl Goričar vdova, Celje, Kralja Petra cesta 7.**

lo pri komisiji nikakega ugovora in tudi javna uprava ni imela nikakega tehtnega razloga za zavrnitev prošnje. Posestnik je začel takoj pripravljati in dovažati material za gradnjo viničarije. Rešitve prošnje pa ni bilo od nikoder, čeprav predpisuje gradbeni zakon, da se rešitev vroči prosilecu v teku enega meseca po komisijskem ogledu. Od takrat je preteklo že pol leta, rešitve prošnje pa še vedno ni, čeprav jo je prosilec večkrat urgiral. Morda se je prošnja izgubila ali pa so jo založili. Vzrok tega molka pa je najbrž dejstvo, da je bil prosilec kandidatov namestnik na listi dr. Vladimira Mačka pri zadnjih skupščinskih volitvah. Izvestnim gospodom v občinski upravi to očitno ne ugaja. Povemo jim, da takšno postopanje nikakor ne bo zrušilo prosilca, marveč ravno nasprotno. Dokazuje nam zopet, da se gospodje ne morejo ločiti od svojega starega orožja in se ga poslužujejo ob vsaki priliki. Res je, da je prosilec materialno oškodovan, ker smo na pragu zime in je izgubil eno leto. Gospodje pa so ga potrdili v njegovem prepričanju, da so njegovi nazori pravilni in da je na pravi poti.

Šm **Dvojna mera.** Pred kratkim je bila pri nas otvoritev prosvetnega doma. Bilo je mnogo vika in krika ter polno lepih besed in obljub. Po svečanosti se je razvila veselica s plesom in drugo zabavo. Ugotavljamo, da gospodje sicer z veliko vno mo preganjajo take zabave, kadar jih prirejajo drugi. Čeprav zahteva fantovski odsek in dekliški krožek, da mora biti vsak član in članica ponoči doma, pa je trajalo veseljačenje na omenjeni veselici vso noč in so se mnogi vračali šele v jutranjih urah domov. Če bi mi priredili svečanost in zabavo v tem slogu, bi nam gospodje gotovo obesili vse grehe tega sveta. Če bodo temelji prosvete takšni, kakor so bili pri otvoritvi, bomo gotovo kmalu prispeli na vrh klanca!

Šm **Drzen vlom.** V torek popoldne so neznanci vlomili v hišo posestnika Antona Steblovnika v Podgori ter odnesli razno blago v vrednosti 1.300 din in 300 din gotovine. Sreča v nesreči je, da vlomilci niso našli izkupička za hmelj. Vlomilci so iztrgali železno zaščitno mrežo na oknu in se splazili skozi okno v poslopje. Ker so bili domači pri delu na polju, so lahko vlomilci nemoteno opravili svoj posel. Orožništvo je takoj ukrenilo vse, da čimprej izsledijo vlomilce.

Braslovče

b **Drzen roparski napad.** V ponedeljek okrog 23. sta dva s samokresi oborožena roparja vdrla v hišo v Malih Braslovčah, kjer stanujejo tri sestre Prislavove. Ko so ženske čule ropot, ki sta ga povzročila roparja zunaj na hodniku, so hitro zapahnile vrata. Roparja sta vdrla v hišo in eden je ustrelil s samokresom, da bi ženske ustrašoval. Roparja sta prebrskala vse omare in postelje, a denarja nista našla. Mlajši sestri je uspelo izmuzniti se iz hiše in priklicati sosede. Ko sta roparja to opazila, sta pobegnili iz hiše in izginila v temi. Orožništvo je uvedlo obširno preiskavo, da čimprej izsledijo roparsko dvojico.

b **Miklavževanje braslovškega Sokola.** Kakor vsako leto, bo Sokolsko društvo v Braslovčah tudi letos obdarilo vso sokolsko dečo in naraščaj. Obdaritev bo v nedeljo 3. decembra. Ob tej priliki bo primerna igra s prihodom Miklavža. Starši in vsi ostali prijatelji Sokola iskreno vabljeni!

Gornji grad

g **Gornjegrajski okraj zahteva boljši vozni red.** Kakor številni drugi okraji v Sloveniji, je tudi naš ohraj težko prizadet po zadnji izpremembi voznega reda. Popoldanski vlak Velenje — Celje, ki je vozil mnogo let in bil izredno ugoden za naš okraj, je odpadel in tako se je spremenil tudi vozni red poštnega avtobusa. Poštni avtobus, ki je odhajal doslej ob 13.30, odhaja sedaj šele ob 15.10 iz Gornjega grada na postajo Šmartno ob Paki, kjer morajo potniki čakati skoraj dve uri na vlak za Celje.

Iz naših krajev

Vojnik

v **Smrtna nesreča v gozdu.** V nedeljo 5. t. m. so krenili 19-letni Pavel Gojšnik in njegov brat Martin ter brata Pavel in Avgust Esih, sinovi posestnikov iz Bukovja pri Frankolovem, v graščinske gozdove na Konjiški gori. Pavel Gojšnik je vzel s seboj lovsko puško. V gozdovih so bili do 15., nato pa so se razšli. Ko so se Martin Gojšnik ter Pavel in Avgust Esih vrnili proti večeru v megli domov, ni bilo Pavla Gojšnika od nikoder. Drugo jutro so ga šli iskat in so ga iskali več dni, toda zaman. V petek 10. t. m. se je zbralo 39 fantov, ki so krenili na Konjiško goro, da poiščejo pogrešanega Pavla Gojšnika. V neki drči so ga končno našli mrtvega. Imel je prestreljeno glavo in je ležal na hrbtu. Pavel Gojšnik je očitno zašel v gosti megli na drčo, kjer mu je spodrsnilo in je padel, pri čemer se je njegova puška sprožila in ga je krogla zadela v glavo. Truplo so prenesli na Gojšnikov dom in ga nato položili na frankolskem pokopališču k zadnjemu počitku.

v **Svojega brata je zaklal.** Med 26-letnim posestnikom sinom Ivanom Kresnikom v Belem potoku na Frankolovem pri Vojniku in njegovim 18-letnim bratom Alojzom je vladalo že nekaj časa napeto razmerje. Ivan je sovražil svojega mlajšega brata, ker so imeli domači Alojza rajši, zaradi česar se je čutil Ivan zapostavljenega. V nedeljo okrog 17. sta se brata, ki sta bila vinjena, sprla pred svojim domom. V razburjenju je izvlekel Ivan iz žepa nož in zabodel Alojza v prsi, nato pa pobegnil. Alojz se je zgrudil nezavesten. Imel je zelo težko poškodbo na prsni in pljučah ter je že eno uro pozneje izdihnil. Pokopali so ga na frankolskem pokopališču. Ivana Kresnika so orožniki aretirali in izročili sodišču.

v **Obupno dejanje.** V Kobleku pri Vojniku si je 24-letni posestnikov sin Alojz Mežnar v nedeljo doma na skednju nad vinsko kletjo prerezal vrat in je kmalu izkrevavel. Mežnar se je pred kratkim odtegnil vojaški dolžnosti in pobegnil v Nemercu. Pred dnevi se je vrnil domov. Iz strahu pred posledicami pa si je končal življenje. V torek dopoldne so ga pokopali na vojniškem pokopališču.

Št. Jurij ob i. ž.

j **Kramarski in živinski sejem v St. Juriju.** Občina St. Jurij pri Celju nanzanja, da bo v ponedeljek 20. t. m. v St. Juriju pri Celju velik kramarski in živinski sejem.

Žalec

ž **Zvočni kino Zalec.** V soboto 18. t. m. ob 20., v nedeljo 19. t. m. ob 14., 16. in 19.: »Ljubavna dražba«. Izredno učinkovit film. V glavnih vlogah Marika Röck, Pavel Kemp in Hans Stüwe.

Petrovče

p **Obisk političnih osebnosti.** Minulo nedeljo, ko so v Ljubljani volili senatorje, so posetili tukajšnje Marijino cerkev minister n. r. dr. Korošec, ban dr. Marko Natlačen in gradbeni minister dr. Miha Krek. V cerkveni hiši so se gospodje okrepčali z malim prigrizkom in nakupil nekaj srečk za tombolo, ki so jih razdelili med otroke pred cerkveno hišo. Petrovče postajajo vse bolj priljubljena izletna točka, ki zasluži kot romarski kraj veliko pozornost.

p **Nameravan nakup.** Ker primanjkuje zavodu za duševne bolezni v Novem Celju stanovanjskih prostorov za uradni-

V Celju morajo potniki čakati na vlak proti Ljubljani eno uro, na vlak proti Mariboru pa skoraj dve uri. V Celju ne morejo potniki ničesar več opraviti, ker so trgovine v tem času seveda že zaprte. Zahteva vsega prebivalstva gornjegrajskega okraja kakor gotovo tudi ostalih okrajev ob savinjski progi je, da se zopet uvede popoldanski vlak, da bo tudi poštni avtobus vozil po starem voznem redu. Zaman se vprašujejo ljudje, čemu taka sprememba in zakaj niso bili vprašani krajevni činitelji, preden je železniška uprava spremenila vozni red. Prosimo direktorja drž. železnice v Ljubljani, da upošteva sedaj, ko bodo revidirali spremembo, tudi zahteve prebivalstva gornjegrajskega sreza. Zadeva je neodložljiva in jo je treba nujno rešiti, zlasti ker se bližajo prazniki.

g Naše ceste so v izredno slabem stanju. Sele sedaj so jih pričeli posipati z gramozom. Gramoza pa je vse premalo pripravljene. Treba se bo lotiti temeljite rekonstrukcije naših cest v vsem okraju. Naš okraj je tudi v tem oziru preveč zastavljen. Potniki, ko se vozijo z avtobusi po naših cestah, imajo priliko ugotoviti, kako desolatno je stanje teh cest. Človek mora imeti pač zelo dober želodec, da po teh cestah brez neprilike doseže svoj cilj.

Sloveni Gradec

s Osebnost. V ponedeljek zvečer se je zbrala naša sokolska družina, da se poslovi od svojega podnačelnika br. Kača, ki odhaja na odsluženje kadrskega roka. V imenu odbora se je zahvalil br. Kaču za neumorno delo za časa bivanja v Slovenjem Gradcu br. starosta ter mu želel srečno in skrajšano vrnitev. V imenu telovadečega članstva se je poslovil Kačev sodelavec br. Pruš. Brat Kač se je iskreno zahvalil za prirejeno mu odhodnico.

s Sport. Naši nogometiški so ostali brez prepotrebnega igrišča, kjer so se doslej krepili in vzgajali naši mladi in vrli športniki. Zelja vsega slovenjegrajskega prebivalstva je, da bi se mero-dajni činitelji pobrigali, da dobi klub primeren prostor, kjer si bo lahko uredil svoj sportni prostor, ki ne bo v ponos samo našemu mestu, temveč tudi vsej banovini. Te dni je klub razposlal prošnje na vse strani in prosi vse one, ki bodo prejeli te prošnje, da jih ne zavrnejo, marveč prispevajo za gradnjo igrišča. Če pa kdo pomotoma ni dobil prošnje, prosimo, da nam oprostite in nam tudi nakloni primeren prispevek. — V četrtek 23. t. m. ob 20. bo v klubski sobi pri Kafježu 5. redni letni občini zbor SK Mislinje. Udeležba za vse člane strogo obvezna. Prijatelji kluba v ljudno vabljeni. — Odbor.

s Pijača terja žrtve. Na Martinovo nedeljo je prišlo na raznih straneh do pretepa. Ljudje so se v vinjenosti sprli in nož je zapel svojo žalostno pesem. V nedeljo zvečer so neznan storilec napadli Rudolfa Herlaha iz Smartnega in mu prizadejali globoko rano nad desnim očesom. Sreča je, da ni storilec zamahnil 1 cm nižje, ker bi bil Herlah v tem primeru oslepel. Pri Lešniku v Smartnem pa so stegli fantje. Neznane je zabodel 24-letnega Otona Briemana, zidarskega delavca pri Greinu, z nožem v pleča in mu prizadejal globoko rano. Obema so nudili zdravniško pomoč v slovenjegrajski bolnici. Dočim je Herlah lahko takoj odšel domov, je moral Brieman ostati v bolnici.

Laško Občinska seja

Laško, 17. novembra.

V četrtek 9. t. m. je bila v občinski sejnici redna seja laškega občinskega odbora. V odbor sreskega disciplinskega sodišča sta bila izvoljena s 15 glasovi (1 proti, 1 se vzdržal) dva člana občinske uprave in sicer Ivan Deželak in Pavlinič.

Preden so prešli na dnevni red, je občinski odbornik Bezgovšek opozoril odbor na poročanje laških dopisnikov. Vprašal je, ali so v listih večkrat kake laži. Ljudje iz njegovega tabora so sami prenašali lažne vesti laškim dopisnikom, kar pa se jim ne bo nikdar več posrečilo. Neki odbornik je pripomnil: »Ali odstopi ves odbor, ali pa dopisniki!« Gg. Hrastelj in Deželak sta izjavila, da naj dopisniki še kar naprej pišejo, makar tudi laž, da sploh ni vredno o

tem govoriti itd. Hrastelj je izjavil, da bo imel odslej vsak petek na tabli »Nova doba«. Deželak je rekel, da je samo dobra volja odbora, da sploh dovoli dopisnikom, ki niso občani, dostop na seje. Ta gospod naj si zapomni, da je to pravica vsakega občana, ki je vpisan v volilni imenik, odnosno ima volilno pravico. Če tega ne ve, naj se informira pri svojem pravnem zastopniku.

Gospodje se najbrž bojijo javne kontrole. Hrastelju je najbolj všeč veseli del seje, zato je »Nova doba« zanj humorističen list, še bolj je pa humorističen Hrastelj, ki je takole govoril: »Gospod Deželak predlaga, da odbor zniža kredit v znesku 50.000 din za Slomškov dom na 40.000 din, da bodo krite druge neporavnane obveznosti (mestni regulacijski načrt). Če smo o tem zadnjič sklepali, bi želel, da bi pri tem tudi ostalo. Jaz sem človek, ki, če kaj reče, tudi besedo drži. Poglejmo grehe prejšnjih uprav! Za neke ničvredne krpe papirja mestnega regulacijskega načrta so vrgli enostavno na cesto 37.000 din. Občina tega načrta praktično sploh ne bo mogla rabiti, saj se je sam bivši župan, ki je dal nalog za njegovo izdelavo, izrazil, da je ta načrt docela za nič. S tem so ti gospodje sami sebi dali nezaupnico, ko so denar že vrgli na cesto. Ti danes najbolj tožijo o gospodarstvu. Kako si še sploh upajo kritizirati naše stvarno in pošteno občinsko upravo, dočim so oni sami kupovali graščino za 1 milijon 190.000 din, izdali za dom preko »čuprije« 100.000 din in še darovali občinsko stavbišče, ki je bilo vredno najmanj 100.000 din. V tem domu preko »čuprije« se zbirajo nemčurji. V prejšnji upravi smo imeli ljudi, ki so si upali posredovati pri naši upravi, da sprejmemo kupčijo graščine z Židom za nagrado 100.000 din. Ali je še kje kdo, ki ne vidi teh razlik? Sedaj kriče na vse grlo, če hočemo postaviti nov dom za vzgojo mladine ki se potepa po ulicah in je prepuščena sama sebi. Enaka mera kakor onstran Savinje, naj velja tudi za nas.«

V debato je posegel tudi g. Jenko. Dejal je, da je bil razglas o kreditu v znesku 50.000 din že nabit na oglasni deski in se zaradi tega ne more niti zmanjšati niti zvišati itd. Hrastelj je spet izjavil: »Pod bivšo upravo o marsičem sploh niso sklepali in je župan v ožjem krogu svojih prijateljev izvrševal razna javna dela.« Deželak mu je odvrnil: »Ta mestni regulacijski načrt je pravzaprav napoved vojne našemu mestu«, nakar je prečital pritožbo dr. Roša proti odobritvi kredita za Slomškov dom. V tej pritožbi omenja dr. Roš razne najnujnejše potrebe mesta (obnova asfaltnih ulic, gradnja klavnice in še več takih del). Oglasil se je Bezgovšek: »Zakaj pa ni vseh teh potreb izvršil dr. Roš že takrat, ko je bil še na krmilu?« Po vseh teh debatah so odobrili kredit v znesku 50.000 din. V tajni seji so prečitali službeno ostavko g. Poljšaka, razpisali pa so dvoje službenih mest: mesto stražnika - zvančičnika in mesto navadnega stražnika. G. Pavlinič je vprašal, zakaj nekih poslov ne plačuje davčna uprava. Blagajnik mu je odgovoril: »Če pa je tak zakon!«. Iz fonda za hiralnico so prenesli 5.000 din za občinske reveže. Prošnjo za podaljšanje lovske zakupnine g. Emila Pleskoviča so odbili in bo lov oddan na javni dražbi najboljšemu ponudniku. Pleskovič ga je imel v zakup 36 let. Za to se je najbolj zavzemal g. Goter: »G. Hrastelj je nekoč sam rekel, da pojde lov na javno dražbo še za 15.000 din.« Krojač Bezgovšek je odvrnil: »Da, naše občinske blagajne zelo potrebujejo jurjev, zato ta predlog ni tako napačen.« Dva sta se pri tem predlogu vzdržala glasovanja (Hrastelj in Pavlinič), k čemur je pripomnil Deželak: »Ker nimata gozdov.« Goter je izjavil, da je dovolil g. Pleskovič streljati kmetom samo šoje in vrane, nakar je odvrnil g. Deželak, da ima g. Goter v svojem kraju dobrega lovskega referenta.

Pri slučajnostih so govorili o vaških cestnih zadevah. Blagajnik je grajal posipanje cest, ki jih naliv takoj uniči, ker bi se davkoplačevalci gotovo oglasili s pritožbami. G. Hrastelj je izjavil, da podjetje Falter ne plačuje niti 50 par davka, a ima letno 4.500.000 din prometa. Domači in okoliškimi šolam so odobrili podpore za božičnico. Prazno stanovanje na bivši občini Marijagradec so oddali pogorelemu kmečkemu krojaču

Bezgovšku, ki je izjavil, da bo bival v njem le toliko časa, dokler si ne zgradi nove hiše. Uprava mu bo postavila nov štedilnik, montirala električne svetilke, uredila podstrešno shrambo itd. Na to stanovanje je reflektiral tudi finančni podpreglednik g. Jože Oblak, ki je bil v Laško na novo premeščen, a ni mogel nikjer najti stanovanja. Zato sta se z Bezgovškom kasneje dogovorila, da bo stanovanje zasedel g. Oblak.

Končno je Deželak pojasnil, da znaša občinski proračun 234.400 din, v 7 mesecih pa so dobili komaj 89.000 din, ker davkoplačevalci ne plačujejo redno svojih dajatev, zaradi česar uprava ne more delati gospodarskih čudežev. Kljub tej ugotovitvi pa so odobrili iz prebitka iz leta 1938-39 znesek 50.000 din za Slomškov dom.

Odgovor gospodom na občini

Laško, 17. novembra.

Najvažnejša točka občinske seje, ki sploh ni bila na dnevnem redu, je bila posvečena dopisnikom »Nove dobe«. Posebno g. Bezgovška boli »Nova doba«. G. Hrastelj izjavlja, da »Nova doba« ni resen list, nasprotno pa vidimo, kako je on včasih resen na občinskih sejah. Če bo zaradi dopisnikov odstopil občinski odbor, nas bo samo veselilo. G. Hrastelj je obljubil, da bo »Nova doba« visela na njegovi tabli, toda do danes je še nikjer ni, čeprav je na seji trdil, da je človek, ki drži dano besedo. »Nova doba« je postala tako važen list, da delajo zanjo reklamo celo občinski odborniki, kar je edinstven primer v Jugoslaviji. Kako drži Hrastelj besedo? V odboru starega župana, ki je sklepal in odobril 37.000 din za krpo regulacijskega načrta, je sedel tudi on sam, a je sedaj to delo sam kritiziral in si sam sebi napovedal vojno. Kako je držal besedo pri trgovcu Časlu?

V istem odboru so sklepali o 100.000 din za Sokolski dom, v katerega je sam zahajal, čeprav v družbi »nemčurjev«. Vneto je sodeloval na »nemčurjem« gledališkem odru. Še danes graja odobritev 100.000 din za Sokolski dom, kako more odobravati 50.000 din za drug dom? Po tem takem delajo današnji občinarji iste napake, ki so jih svoj čas očitali dr. Rošu. Potem Hrastelj nikoli ne drži besede. Prej je volil listo JNS, ker mu je pač neslo, danes pa zopet listo JRZ, ker mu zopet nese.

Govori o delih, za katera sploh ni bilo občinskih sklepov, a je pri teh delih sam sodeloval in glasoval! V Pačnikovi gostilni je leta 1936. sam priznal: »Vsi odborniki, tudi po sebi bom udaril, smo bili pod županom dr. Roša čisto navadni kranjski kimavci.« Ali je to možka beseda? Ali je to kak možat obrtnik, ki prepíše na ženo poslopja, na sorodnike pa stroje, če mu odkod grozi kak konkurz? Ali je to možato, da g. Hrastelj pošilja svojemu tovarišu mizarju pisma, v katerih mu grozi s sodnijskimi posledicami, če bo izdeloval krste? Končno je dobil pri sreskem podnačelniku pojasnilo, da nima izdelovanje krst nikakega opravka s pogrebnim zavodom. G. Deželak govori o regulacijskem načrtu, da je to napoved vojne našemu mestu. Tudi njega vprašamo, ali ni napoved vojne našim mestnim davkoplačevalcem, če plačujejo sedaj po 80% doklad, grade cerkve, zidajo zapore, nove domove, nerentabilne hribovske ceste itd.? Kaj jim mar obnova asfalta, gradnja klavnice, ko pa Bezgovšek ugovarja, zakaj ni g. dr. Roš ustvaril še nad 100 mestnih potreb. Temu Bezgovšku se niti ne sanja, kake vrednosti je za naše mesto naprava asfaltnih ulic, vodovoda, falka električna napeljava, Masarykovo nabrežje in koliko so stala ta javna dela! Naj pove, kaj so sploh oni storili v treh letih! Namestili so svoje ljudi pri mestni občini, zgradili betonsko ploščo čez Zikovce, da bo čist zrak okrog novega doma delijo si občinska stanovanja, očistili so kaplanijo, ki je zanje tako važna ustanova, si razdelili županske in cestne gažice itd. Paradoks tega čistokrvnega občinskega odbora je, da ima stalno na dnevnem redu personalne zadeve. Uslužbeni se menjavajo kakor vojaki na orožnih vajah. Nova mesta bodo seveda dobili 100-odstotno čistokrvni. Isto je seveda tudi s stanovanji bivše občine Marijagradec. Ne vemo, kje je bil doslej Bezgovšek. Končno je le zmagala uvidevnost, da je dobil to

PRIJAVNE POLE ZA ZGRADARINO je izdala ZVEZNA TISKARNA v Celju. Tiskovine se dobijo v celjskih trafikah in knjigarnah v Celju ali pa se večje množine naročajo direktno v Zvezni tiskarni v Celju. Cena tiskovini 1 din.

stanovanje oče treh otrok, ki bi pa v nasprotnem primeru skoraj moral ostati z družino na cesti. Tako gospodarijo sedaj na mestni občini. Tri leta žalostne bilance je minilo, potem pa vse tiho je bilo...

Franc Kokol — 70-letnik

V torek 21. t. m. bo praznoval bivši čevljarški mojster, trgovec z usnjem in posestnik v Laškem g. Franc Kokol 70-letnico rojstva.

Jubilant se je rodil 21. novembra 1869 v Laškem kot sin Franca Kokove - Kokola in Terezije, roj. Klepejeve. Obrti se je izučil v Laškem. Delal je nato kot pomočnik v večjih krajih bivše Stajerske. Najdalje je bil v Gradcu. Leta 1895. je pričel v skromnih razmerah samostojno obrt in se istega leta oženil z Antonijo Sepetavčevico iz Smarja pri Jelšah. Z veliko marljivostjo mu je uspelo, da je kupil l. 1903. od ge. Ane Amonove hišo v sedanji Valentiničevi ulici 77 in razširil svoj obrt. Do leta 1916. se je bavil s točenjem vina, žganja in piva »čez ulico«, kar mu je zlasti s točenjem pristnih domačih in južnotirolskih vin lepo uspelo. Ko je promet v gostilniških obratih vsled vojne močno nazadoval, je opustil vinotoč ter otvoril trgovino z usnjem in čevljarškimi potrebščinami, ki jo je vodil do pred nekaj leti, ko je oddal obe obrti vsled starosti g. Gašperju Jugu iz Poljčan. Gosp. Kokol živi sedaj kot zasebnik.

Pred tremi leti mu je smrt ugrabila dobro soprogo Antonijo, ki mu je rodila 8 otrok, od katerih jih živi še 4, ki so vsi preskrbljeni. Hči Marija je vdova po trgovcu, prvi sin Adolf je šef-knjigovodja v domači Gostilničarski pivovarni d. d., drugi sin dr. Franc je zdravnik v celjski bolnici, najmlajši sin Herbert pa je uradnik pri tvrdki D. Rakusch v Celju.

Jubilant se je, v kolikor mu je dopuščal čas, tudi javno udeleževal. Tako je bil preko 30 let odbornik mestne občine Laško in to vse do razrešitve pod županovanjem dr. Roša, ko je prešla občina v druge roke. Mnogo let je sodeloval pri Prostovoljnem gasilnem društvu, bil je funkcionar Olepševalnega in tujsko prometnega društva, Obrtnega društva itd. Ves čas je zvest član in odbornik napredne politične organizacije. Tudi nasprotniki ga spoštujejo in upoštevajo.

Gosp. Kokol je vzor marljivega obrtnika, ki je iz prav skromnih razmer z neumorno delavnostjo spravil svoj obrt na lepo višino, saj je zaposloval v vojnih in povojnih letih do 10 ljudi in zalagal s svojimi dobri izdelki, kar vedno rad prizna, območje 7 far. Delal je od zore do poznega večera, kar pa se mu danes prav nič ne pozna, saj je še mladeniško čil, ko ga vidimo na njegovih dnevih izprehodih.

Uglednemu meščanu in staremu borcu za napredno stvar iskreno čestitamo k 70-letnici in mu želimo, da bi še dolgo vrsto let zdrav in zadovoljen užival sadove svojega dela!

Resnična deistva iz zgodovine laškega gasilstva

(Dalje.)

Iz Valentiničeve kronike smo izbrali tudi imena mecenov odnosno darovalcev, ki so poklonili laški gasilski četi večje zneske. Ti so: Franc Tieber, trgovec in veleposestnik, Josip Czerny, tržaški veletrgovec in veleposestnik, Oto Witt-halm, tovarnar in veleposestnik, Lovrenc in Hugo Stein, lastnika laške Terme, Gustav Kottner, vladni nadsvetnik, Edvard Geipel, lastnik rudnika Huda jama, tvrdka Andrej in Konrad Elsbacher, pivovarna rodbine Larisch, Karl Herman, trgovec, tovarnar in veleposestnik, Teodor Gunkel, lastnik Terme in Osolin Josip, trgovec in hišni posestnik. Velike zasluge z denarnimi podporami imata tudi tovarnar g. Ludvik Gerkman, zlasti glede nakupa starega »Kamenita« in renovacije za gasilski dom, ter njegov sin prokurist g.

Franjo Gerkman, ki je bil l. 1937. izvoljen za načelnika gasilcev in čigar poglavitna zasluga je, da je laška gasilska četa dobila svoj dom in nov orodni avtomobil.

Zanimivo je poročilo ge. Anete Elsbacherjeve o nabavi novega gasilskega prapora l. 1921., za katerega je darovala slovenski trak s svojim imenom in letnico 1921. Ta prapor je izdelala tvrdka Spack v Gradcu za ceno 18.000 kron. Najbolj se je za to zavzemal pokojni načelnik Blaž Zupanc. Prvi zastavonoša novega prapora je bil g. Josip Šipek, ključavničarski mojster v Laškem. Preden je bila zastava izročena laški gasilski četi, jo je tvrdka Spack razstavila v izložbi tvrdke Haas sinovi v glavni in najprometnejši ulici v Gradcu. Ves ta čas je bil na praporu tudi slovenski trak. Po šestih dneh razstave je prišla v lokale navedene tvrdke deputacija velenemskega akademskega društva v buršovskih krojih in zahtevala takojšnjo odstranitev prapora, tako jih je bodel v oči nedolžni slovenski trak. Očividno še niso bili preboleli slovanskega prevrata pred tremi leti. Tako je laški gasilski prapor prestal svoj ognjeni narodni krst.

O starem gasilskem praporu smo našli podatke, da ga je nabavila pri neki dunajski tvrdki ga. Katarina Tieber, soproga prvega ustanovnega načelnika. Ta prapor je imel veliko vrednost. Bil je zelene barve in iz težke svile (brokat), izvezene z zlatimi nitmi. Spominski trak sta ob 25-letnici gasilske čete darovali prva članica od ustanovitve ga. Ana Amonova in g. Josipina Horjakova in sicer skupno s srebrnim vencem, ki je še ohranjen. Druga članica od ustanovitve je bila ga. Julija Horjakova, ki pa je umrla l. 1900. Letnica nabave prvega prapora žal ni ohranjena v nobeni kroniki. Znano je samo, da je bila pri blagoslovitvi prapora za kumico ga. Katarina Tieberjeva, ki je umrla že 2. oktobra 1879, društvo pa je bilo ustanovljeno l. 1870. in je bila torej v tem času nabavljena prva zastava. Nekateri najstarejši gasilci navajajo letnico 1872, drugi 1875, a dokazov ni nobenih. Ta zastava je po prevratu izginila še z nekaterimi predmeti vred. Eno verzijo smo že objavili. Po drugi verziji, ki nam jo je sporočila vdova ga. Z., se je njen mož silno boril, da bi prišel do stare zastave. Tvrdki Spack je poslal pismo, naj pregleda v Gradcu shrambe starin, toda dobil je odgovor, da zastave tam sploh ni. Sel je v Gradec tudi sam, toda zaman. Končno so prišli do prepričanja, da so zastavo skrili stari domači nemški gasilci (B. in K.), ki so tudi nekatere stare slike in spise pravočasno spravili na varno, kar še morda leži kje v Laškem. Prevrtni kaos l. 1918. je marsikaj odpihal neznanokam. Tako je izginil tudi splošni društveni zapisnik. V Valentiničevi kroniki žal ni nikjer ohranjenih datumov, kdaj je odložil načelnstvo Tieber, kdaj Povše in kdaj je nastopil Adolf Weber. Teh načelnikov se kronika spominja samo po imenu ob 25-letnici gasilskega društva.

(Dalje prih.)

1 Premestitev naših nameščenecv. Ostavko na občinsko službo v Laškem je podal g. Rastko Poljšak, ki je odšel na novo službeno mesto k rudniku v Zagorje. Bil je vseskozi korekten in je bil deležen med tukajšnjimi občani splošnih simpatij. Zlasti Sokolsko društvo ga bo pogrešalo, saj je njegova osebnost za društvo skoraj nenadomestljiva. Na področju telesne vzgoje je bil neumoren delavec. Njemu in njegovi narodni družini želimo na novem službenem mestu vso srečo in zadovoljstvo! — V Brežice je bil premeščen sreski nameščenec g. Dragotin Verbič. V St. Vid nad Ljubljano je premeščen na lastno prošnjo finančni preglednik g. Franc Flerin, na njegovo mesto pa pride finančni preglednik g. Alojz Ravbar iz Velesa v Južni Srbiji. Na mesto finančnega starešine g. Franca Križnika je prišel finančni podpreglednik g. Jože Oblak iz Kastava v banovini Hrvatski. Prošnjo za premešitev je vložil tudi g. Ivan Testen, davčni nameščenec v Laškem, in sicer za službeno mesto Radovljico, kjer ima svojo družino.

1 Kino Laško bo predvajal v petek 17. t. m. in v soboto 18. t. m. ob 20.30 ter v nedeljo 19. t. m. ob 16.30 veseli

ZVEZNA TISKARNA CELJE, STROSSMAYERJEVA UL. 1

LASTNA KNJIGOVEZNIKA

nam za smeh in zabavo: »Vse za lju-bezen«. V glavnih vlogah Magda Schneider, Pavel Javor, Lucie Englisch, Pavel Kemp. Tednik. Oglejte si!

Hrastnik

h Cene življenjskih potrebščin se dvigajo. Porast cen življenjskih potrebščin se v zadnjem času že tako stopnjuje, da zre delavstvo z veliko skrbjo v bodočnost, čeprav dela vse dni v tednu. Gospodinje tožijo, da je podražitev posebno občutna pri slanini, masti, kavi, rižu, fižolu, kakor tudi pri manufakturi in obutvi. Napoveduje se tudi podražitev moke in mesa. Povišanju cen primerno bi bilo pač treba tudi povišati zasluge.

h Poroka. Pred kratkim se je poročil večletni načelnik tukajšnjega sokolskega društva in rudniški nameščenec br. Miloš Vastič s s. Lolo Zarkovičevno. Mlademu agilnemu sokolskemu paru želimo na novi življenjski poti obilo sreče!

Dol pri Hrastniku

o Konec mladega življenja. Pred kakim mesecem je pobegnil od doma 13-letni Ernest Krajšek, sin upokojenega rudarja. Od tedaj ga niso več videli. Domači so ga iskali vsepovsod, toda brez uspeha. Njegova mati je večkrat izrazila bojazen, da si ni morda sam česa napravil. Fant je bil krepko razvit in je že večkrat napravil kako nepremišljenost. Materina bojazen se je uresničila, ko so v nedeljo popoldne v neki baraki Pod skalo našli dečka obešenega. Truplo je bilo že precej razpadlo. V ponedeljek so fanta pokopali. Kaj ga je gnalo v smrt, ni znano. Gotovo pa je velik del krivde pripisovati dejstvu, ki so kvarno vplivala na njegovo vzgojo, kakor slaba družba, pogosto pohajkovanje in slično. Vsekakor pa je žalostno, da si še tako mladi ljudje sami segajo po življenju.

Trbovlje

t Tragična smrt. V nedeljo 12. t. m. je bil res lep solnčen dan. Jesenska idila je izvalila v planine in okolice poleg zelene bratovščine tudi mnogo ostalih ljubiteljev narave uživati poslednji čar jeseni. V popoldanskih urah se je tudi podal v bližnje Čeče in k Sv. Katarini na izprehod 40-letni rudniški nameščenec Stanko Groznik s svojo ženo Marijo. Med potjo sta se zglasila pri svojih znancih in sorodnikih. Okrog 22. sta se vračala domov. V Bobnu v bližini mostu, kjer ni občestne ograje, je Groznik, ki je stopal po cesti ob potoku, spodrsnilo. Padel je v potok in zadel z glavo tako nesrečno na kamen, da si je prebil lobanjo. Mimoidoči so spravili

Lepe tiskovine, kakor: lepake, letake, prospekte, stenske in žepne koledarje, diplome, srečke, časopise, knjige, cenike ter vse reklamne tiskovine za trgovce v eni in več barvah vam solidno izgotovi

nje v primeru obolenja pa dnevne doze po 1 do 1.30 grama kinina skozi 5 do 7 dni.

Mal lokal

in sobo s štedilnikom v centru mesta, kakor tudi trgovski lokal odda Kirbiš, Celje.

Nogavice

vseh vrst, oblačila damska, moška, otroške tudi po meri dobite najcenejše v trgovini - pletilnici »Mara« Pongračič, Celje, Slomškov trg 1.

LEP KOROŠKI KROMPIR

dobite, dokler traja zaloga, pri tv. JUGOPROMET — Celje, Krekova c. 11

STANOVANJE

(soba in kuhinjo s prikljinami) iščem s 1. decembrom. Naslov v upravi lista.

ELEKTRIČNE ŽARNICE

dobite pri tv.

K. Loibner - Celje - Kr. Petra c. 17
TELEFON 120

Več praznih sob,

primernih za pisarne, se odda v Celju, Gosposka ulica 7.

BARVE

LAKI
FIRNEŽ
ČOPIČI

S. HOLOBAR - CELJE

SLIKARSTVO IN TRGOVINA BARV

KLINAR MILOŠ

KLJUČAVNIČARSTVO

Celje, Gregorčičeva 4

CENE ZMERNE
DELO SOLIDNO

Izdovalnica
štedilnikov
iz nerjavečega
jekla
Prevzemanj
stavbna
ključavničarska dela

Cenj. občinstvu se priporoča tvrdka

Anton Lečnik

zaloga ur, zlata, srebrnine,
optika itd.

Celje,
Glavni
trg

Izkušen optik na razpolago!

Franjo Dolžan - Celje Za kresijo 4

kleparstvo, vodovodne instalacije
strelkovodne naprave

Prevzema vsa v zgoraj navedene stroke spadajoča dela in popravila — Cene zmerne — Postrežba točna in solidna

Celjska posojilnica d.d. v Celju

JE NAJSTAREJŠI NARODNI DENARNI ZAVOD V CELJU

Vse hranilne
vloge, vložene pri

CELJSKI POSOJILNICI D. D. V CELJU

so varno naložene, se ugodno obrestujejo in se izplačujejo točno v gotovini

Denar, naložen v domač denarni zavod, donaša koristi vsemu domačemu narodnemu gospodarstvu

NALAGAJTE
SVOJE PRIHRANKE V Celjski posojilnici d. d. v Celju - Narodni dom

TELEFON ŠT. 22
POŠT. ČEK. RAČ. 10-591

CENTRALA: CELJE, NARODNI DOM

PODRUŽNICE: MARIBOR, ŠOŠTANJ